

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė „Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiama Tarybos direktyva 98/41/EB dėl įplaukiančiuose į ir išplaukiančiuose iš Bendrijos valstybių narių uostų keleiviniuose laivuose esančių asmenų registracijos ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2010/65/ES dėl pranešimo formalumų, taikomų į valstybių narių uostus įplaukiantiems ir (arba) iš jų išplaukiantiems laivams“

(COM(2016) 370 final – 2016/171 (COD))

(2017/C 034/29)

Pranešėjas: **Vladimír NOVOTNÝ**

Konsultavimasis	Europos Parlamentas, 2016 6 9 Europos Sąjungos Taryba, 2016 6 22
Teisinis pagrindas	Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 100 straipsnio 2 dalis (COM(2016) 370 final – 2016/171 (COD))
Atsakingas skyrius	Transporto, energetikos, infrastruktūros ir informacinės visuomenės skyrius
Priimta skyriuje	2016 10 6
Priimta plenarinėje sesijoje	2016 10 19
Plenarinė sesija Nr.	520
Balsavimo rezultatai (už/prieš/susilaikė)	205/9/15

1. Išvados ir rekomendacijos

1.1. EESRK mano, kad įgyvendinus siūlomus pakeitimus padidės laivybos, ypač ES vandenyse keliaujančių asmenų, saugumas ir bus prisidedama užtikrinant, kad įvykus laivų avarijoms gelbėjimo operacijos būtų veiksmingesnės.

1.2. EESRK pritaria, kad registruojant informaciją taip pat būtų nurodoma pilietybė, kad įvykus laivų avarijoms būtų galima greičiau pranešti šeimoms apie laive buvusius artimuosius ir išvengti nežinios apie jų likimą.

1.3. EESRK, remdamasis Komisijos darbinės konsultacijos rezultatais, atkreipia dėmesį į smulkių vežėjų problemą ir į tai, kad juos reikia apsaugoti nuo didėjančio biurokratizmo. Komiteto nuomone, pasiūlymu užtikrinama, kad konkurencija ES vandenyse toliau vyktų visiems operatoriams vienodomis sąlygomis.

1.4. EESRK palankiai vertina tai, kad kartu su pasiūlymu dėl direktyvos teikiamas įgyvendinimo planas, kuriame išvardyti paprastinimo priemonės įgyvendinti reikalingi veiksmai ir nurodyti pagrindiniai techniniai, teisiniai ir su laiku susiję šių naujų procedūrų taikymo sunkumai.

1.5. EESRK palankiai vertina pasiūlymą iš dalies keisti Tarybos direktyvą 98/41/EB, nes tai svarbus indėlis siekiant įgyvendinti Komisijos reglamentavimo kokybės ir rezultatų programą (REFIT) ir ES reglamentavimo aplinkai pagerinti skirtą programą.

2. Įžanga

2.1. Patikrinusi ES keleivinių laivų saugos tinkamumą, Europos Komisija teikia pasiūlymų rinkinį, kuriuo siekiama supaprastinti dabartinę ES keleivinių laivų saugos reglamentavimo sistemą, kad būtų išvengta galimo prievolių dubliavimosi ir skirtingų teisės aktų neatitikimų, tuo pačiu metu išlaikant ES reglamentus ir užtikrinant, kad jie būtų tinkamai taikomi.

2.2. Šio pasiūlymų rinkinio, kuriame pateikiami Direktyvos 2009/45/EB dėl keleivinių laivų techninių reikalavimų pakeitimai, pasiūlymas dėl direktyvos, kuria būtų pakeičiama Direktyva 1999/35/EB dėl keleivinių laivų, kuriais teikiamos reguliariosios paslaugos, ir, visų svarbiausia, Direktyvos 98/41/EB dėl keleiviniuose laivuose esančių asmenų registracijos pakeitimai, tikslas yra nustatyti aiškia, paprastą ir atnaujintą teisinę sistemą, kurią būtų paprasčiau taikyti, stebėti ir vykdyti ir taip būtų didinamas bendras saugos lygis laivybos sektoriuje.

2.3. Siūlomi pakeitimai pagrįsti Komisijos reglamentavimo kokybės ir rezultatų programa (REFIT), be to, jais prisidedama prie ES reglamentavimo aplinkai pagerinti skirtos programos įgyvendinimo.

2.4. Pasiūlymu prisidedama prie Komisijos geresnio reglamentavimo darbotvarkės, nes juo užtikrinama, kad galiojantys teisės aktai būtų paprasti ir aiškūs, jais nebūtų sukurta bereikalingos naštos ir būtų neatsiliekiama nuo politinės, socialinės ir technologinės raidos. Juo taip pat siekiama prisidėti prie 2018 m. jūrų transporto politikos strategijos tikslų įgyvendinimo, nes užtikrinama Europos Sąjungos reguliariojo keleivinio transporto keltų paslaugų kokybė.

3. Komisijos dokumentas

3.1. Tarybos direktyvoje 98/41/EB numatyta, kad visi į ES uostus įplaukiančių ir iš jų išplaukiančių keleivinių laivų keleiviai ir įgulos nariai turi būti skaičiuojami ir registruojami. Pagal dabartinius reikalavimus ši informacija turi būti saugoma kompanijos informacinėje sistemoje ir bet kuriuo metu parengta perduoti už paiešką ir gelbėjimą atsakingai kompetentingai saugos institucijai. Greta asmenvardžio, amžiaus ir lyties informacijos ne visada įvedami duomenys apie pilietybę, todėl potencialiems nukentėjusiesiems ir jų artimiesiems sunkiau suteikti pagalbą.

3.2. Taigi operatoriams, kurie jau perduoda tokius duomenis į nacionalinę vieno langelio sistemą, duomenis tenka siųsti du kartus. Dabartinėse taisyklėse neatsižvelgiama į tokių sistemų, kaip „SAFESeaNet“ ir nacionalinė vieno langelio sistema, sukūrimą ir reikalaujama, kad avarijos atveju nacionalinė kompetentinga institucija susisiektų su laivybos kompanija. Tai visiškai atitinka Komisijos programą REFIT, be to, siekiama išnaudoti duomenų registravimo, perdavimo, prieigos prie jų ir jų apsaugos skaitmeninimo potencialą.

3.3. Norint veiksmingai vykdyti paieškos ir gelbėjimo operacijas, turi būti iš karto prieinami tikslūs duomenys apie laive esančius asmenis. Dabartinėje direktyvos redakcijoje šis aspektas nėra pakankamai užtikrinamas. Todėl Komisija siūlo atnaujinti, patikslinti ir supaprastinti esamus keleivinių laivų keleivių ir įgulos narių skaičiavimo ir registravimo reikalavimus, siekiant padidinti jais užtikrinamą saugos lygį.

3.4. Pasiūlyme nustatytas reikalavimas informaciją apie laive esančius asmenis registruoti į esamą elektroninę sistemą (kurioje esančius duomenis nelaimės atveju kompetentinga institucija gali gauti iš karto), palyginti su dabartiniu saugos lygiu, laikomas dideliu žingsniu į priekį ir dėl jo operatoriai ar įgaliotos administracijos nepatiria didelių sąnaudų.

3.5. Europos Komisija siūlo panaikinti reikalavimą du kartus siųsti duomenis apie keleivius ir suderinti dabartinius atskaitomybės reikalavimus visiems operatoriams, sudarant sąlygas informaciją apie laive esančių žmonių skaičių registruoti esamoje elektroninėje sistemoje. Taip, susidarius avarinei situacijai arba įvykus avarijai, prieš išvykstant iš bet kurio ES uosto arba atvykstant į jį, duomenis bus galima nedelsiant perduoti kompetentingai institucijai, o ne gauti iš kompanijos sistemos. Taip pat užtikrinama, kad prieš išvykstant iš bet kurio ES uosto arba atvykstant į jį reikiama informacija apie kiekvienos ilgesnės nei dvidešimties jūrmylių kelionės įgulą ir keleivius būtų registruojama toje pačioje elektroninėje sistemoje, o ne kompanijos sistemoje.

3.6. Be to, siūlomos nuostatos, kuriomis vengiama dubliavimosi ir reikalaujama, kad kiekvienos ilgesnės nei dvidešimties jūrmylių kelionės keleivių pilietybė būtų registruojama ir pranešama kompetentingai institucijai, naudojant tas pačias priemones ir kriterijus, kurie naudojami registruojant ir perduodant duomenis apie asmenvardį, amžių ir kt. (to jau yra reikalaujama); paaiškinamos Direktyvoje 98/41/EB pateikiamos keleivių registracijos reikalavimų apibrėžtys, pavyzdžiui, kelionės trukmė; panaikinamas Direktyvos 98/41/EB reikalavimas patvirtinti keleivių registracijos sistemas; supaprastinamas atskaitų teikimo išimčių ir (arba) lygiavertiškumo nustatymo mechanizmas pagal direktyvas 2009/45/EB ir 98/41/EB. Pasiūlyme taip pat patobulinamos atitinkamos Direktyvos 98/41/EB apibrėžtys ir reikalavimai.

3.7. Pasiūlymu užtikrinama, kad konkurencija ES vandenyse toliau vyktų visiems operatoriams vienodomis sąlygomis.

4. Bendrosios pastabos

4.1. EESRK palankiai vertina pasiūlymą iš dalies keisti Tarybos direktyvą 98/41/EB, kadangi tai svarbus indėlis siekiant įgyvendinti Komisijos reglamentavimo kokybės ir rezultatų programą (REFIT) ir ES reglamentavimo aplinkai pagerinti skirtą programą.

4.2. Komitetas mano, kad siunčiant duomenis tinka, kaip siūloma, naudoti šiuolaikines elektronines ryšio priemones ir dėl to keleiviniuose laivuose esančių asmenų registravimo ir pranešimo apie juos sistema bus veiksmingesnė ir efektyvesnė.

4.3. EESRK mano, kad įgyvendinus siūlomus pakeitimus padidės laivybos ES vandenyse saugumas ir bus prisidedama užtikrinant, kad įvykus laivų avarijoms gelbėjimo darbai būtų veiksmingesni.

4.4. EESRK pritaria tam, kad registruojant informaciją taip pat būtų nurodoma pilietybė, kad įvykus laivų avarijoms būtų galima greičiau pranešti šeimoms apie laive buvusius artimuosius ir išvengti nežinios apie jų likimą.

4.5. EESRK palankiai vertina Europos Komisijos požiūrį, pagal kurį, rengdama siūlomus direktyvos pakeitimus, ji tikslingai konsultavosi su laivybos pramonėje dirbančiais specialistais ir keliaujančių asmenų atstovais. Šių konsultacijų rezultatai apibendrinti ir įvertinti Komisijos darbiname dokumente, kuris pridedamas prie pasiūlymo iš dalies keisti Tarybos direktyvą 98/41/EB. Konsultacijų išvados įtrauktos į siūlomą direktyvą.

4.6. EESRK mano, kad būtina didinti registruojamų asmens duomenų apsaugą ir visapusiškai atnaujinti Direktyvą 98/41/EB, kad ji atitiktų teisinius pokyčius asmens duomenų apsaugos srityje, ypač Reglamentą (ES) 2016/679.

5. Konkrečios pastabos

5.1. EESRK nuomone, kuri sutampa su Europos Komisijos nuomone, asmens duomenų apsaugos atsvara turėtų būti reikalavimai dėl ribotos prieigos prie tokių duomenų, kurie turi būti perduodami atitinkamoms nacionalinėms institucijoms paprašius (susidarius avarinei situacijai arba įvykus avarijai duomenys bus perduodami per sistemą „SAFESeaNet“, apibrėžtą Direktyvoje 2002/59/EB). Kaip ir nacionalinė vieno langelio sistema, sistema „SAFESeaNet“ sukurta remiantis ES asmens duomenų apsaugos teise ir joje yra aiškiai nustatyta duomenų apsauga ir prieigos teisės. EESRK rekomenduoja direktyvos pasiūlyme aiškiai nurodyti saugojimo laikotarpį.

5.2. EESRK mano, kad, kaip siūloma, perduodant duomenis į nacionalinę vieno langelio sistemą turėtų būti griežtai užtikrinama, kad būtų laikomasi konfidencialumo reikalavimų (nustatytų Direktyvos 2010/65/ES 8 straipsnyje) ir kad duomenys būtų perduodami laikantis ES asmens duomenų apsaugos teisės aktų.

5.3. EESRK, remdamasis Komisijos darbinės konsultacijos rezultatais, atkreipia dėmesį į smulkių vežėjų problemą ir į tai, kad juos reikia apsaugoti nuo biurokratizmo. Todėl EESRK pritaria Komisijos pasiūlymui, pagal kurį smulkūs vežėjai galėtų įgyvendinti registracijos reikalavimus, naudodami interneto ryšį, kuris yra pigesnis ir lankstesnis pasirinkimas, arba pasirinkti pranešti laive esančių asmenų skaičių per automatinę informacinę sistemą – jūrų transliavimo sistemą, pagrįstą labai aukšto dažnio radijo signalų perdavimu. Taigi vietinis paieškos ir gelbėjimo centras galėtų lengvai bet kuriuo metu sužinoti laive esančių asmenų skaičių, nepriklausomai nuo to, ar yra kontaktinis asmuo, ar ne.

5.4. EESRK palankiai vertina tai, kad kartu su direktyvos pasiūlymu teikiamas įgyvendinimo planas, kuriame išvardyti paprastinimo priemonėms įgyvendinti reikalingi veiksmai ir nurodyti pagrindiniai techniniai, teisiniai ir su laiku susiję šių naujų procedūrų taikymo sunkumai.

2016 m. spalio 19 d., Briuselis

*Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto
pirmininkas*
Georges DASSIS
